

Maskinstege från 1938

Stegbilen är en Volvo LV 192 D med en Magirusstege på 24 meter. Motorn har 6 cylindrar och är på 90 hk. Besättningen utgjordes inledningsvis av 5 man varav tre stycken satt med ryggen mot föraren.

Bilen kom i tjänst 1938 och var verksam vid Göteborgs brandkår fram till mitten av 1970-talet, efter att ha fungerat som reservstege de sista åren.

I samband med att Scandinavium skulle uppföra musikalen "Annie get your gun" köpte man Bil 23, Kålltorps Ford med Åsbrinkstege. Stegen användes här för arbetet med musikalsens ljussättning.

Personal från Kålltorps verkstad hjälpte till att leverera och få in bilen på arenan. Genom att stegpaketet vändes bakåt och luft släpptes ur däcken, kom bilen in på arenan.

Den 5 september 1974 hade musikalen sin galapremiär.

Bilen stod inne på arenan under alla de tolv föreställningarna som gavs. Efteråt användes stegbilen till att demontera ljussättningen och därefter var Verkstan åter behjälplig med att ta ut bilen.

Efter detta fick man köpa Bil 29 istället, då det gick att sänka transporthöjden på stegpaketet, vilket underlättade för att kunna ta in stegen på arenan vid behov.

Stegpaketet sänktes genom att galgen kapades och rutan plockades bort, vilket gav stegbilen ett rätt konstigt utseende. Stegpaketet lutade så kraftigt att man knappt fick plats under stegen, för att kunna köra stegbilen.

Den gamla maskinstegen användes som ett arbetsredskap på Scandinavium i många år. Bilen var här parkerad under läktaren tillsammans med ismaskiner och annat.

I slutet av 1980-talet blev stegen utdömd som arbetsredskap av Arbetsmiljöverket. Vid försäljningen skrevs en klausul in om återköpsrätt som gjorde att stegbilen då återkom i början av 1990-talet.

Stegbilen hämtades och ställdes in i garaget nedanför Lundby brandstation, vilket brandkårmuseet då fortfarande förfogade över, för förvaring av flertalet museala föremål, efter att brandkårens museum hade flyttats från Lundby till Gårdas brandstation.

Det var även i detta skede som planerna om renovering av veteranfordon väcktes. Efter lite fundering föll valet på Bil 40, bilmotorsprutan, som fick börja det hela. Stegbilen fick vänta några år bland de övriga museala föremålen.

I samband med att det 2003 anordnades en familjedag på Kålltorp för anställda, fick stegbilen byta plats med 40-bilen. Museiföreningen visade här upp den museala verksamheten samt den färdiga 40-bilen och nästkommande projekt. Besökarna erbjöds här en liten rundtur med den nyrenoverade bilmotorsprutan.

På hösten påbörjades renoveringsarbetet med den gamla stegbilen. Det blev ännu en helrenovering eftersom arbetet var betydligt mer omfattande och krävande än tanken var från början.

Arbetsmiljöverkets bedömning hade ju sina själ. Tidigt upptäcktes det sprickor i ramverket, vilka då behövde åtgärdas.

Genom åren har det utförts massor med arbeten på stegbilen.

Motor och bromsar blev helrenoverade. Det elektriska fick sig en översyn och alla kablar blev här utbytta mot nytt. Plåtarbetet skall också nämnas då det har riktats, formats och ersatts plåtar. Även podiet har fått nytt, där träbänken bakom förarplats samt flertalet andra trädetaljer har nytillverkats.

Efter ett flertal år på Kålltorp behövde så stegbilen och verkstadsplatsen flytta på sig för annat.

Under alla år har även mycket annat av det museala flyttats runt, vilket gjort att arbetet med stegbilen dragit ut på tiden.

Bosse Hedenström passar på när det finns utrymme i motorrummet

Bengt och Lars Isaksson med lite plåtarbete

Lasse Karlsson tar här sig an hjullagren

Den 5 mars 2014 bar det iväg med bärgare till Färjenäs Bäst man kollar att alla hjulbultar dragits åt...

Det fanns andra problem också. För att återskapa ett tidstypiskt originalskick, har det varit ett riktigt detektivarbete ibland, för att hitta dessa originaldelar. För tips och råd nyttjades tacksamt ett flertal av vännerna i vårt avlånga land.

Inför lackeringen plockades stegpaketet av och stegens alla delar fick en grundlig översyn.

Inledningsvis letades det delar till stegen hos Magirus i Tyskland. Det söktes även hos Sala, men tyvärr med klint resultat. Efter mycket letande hittades till slut de rätta dimensionerna. Stegparken riktades och skadade stegpinnar byttes ut med dessa olika fyrkantströr.

Alla wirehjul, stegklackar med mera demonterades under hösten 2019 innan stegdelarna lämnades in för blästring och för lackering i den ursprungliga silvergrå kulören.

Instrumenten för hastighet, tank, temp, oljetryck renoverades och kalibrerades i Leksand av en specialistfirma på gamla, *ej digitala* instrument.

I januari 2020 lämnades stegbilen in för lackering. Bilen återkom i mars månad - lackad och klar (-röd).

De sex nymålade fälgarna lämnades till en gummiverkstad i Kungsbacka, vilka kunde få fram rätt däcksdimension och vips hade bilen fått nya sulor också!

Efter några år på Färjenäs var det så åter dags att flytta, vilket gjorde att det fick bli ett kortare avbrott. Flytten gick denna gång till dagens föreningslokal i Partille.

Efter lackeringen och flyttbestyr blev det till att plocka ihop och återmontera alla lösa delar och komma på hur och var dessa hade suttit.

Stegen och alla delar återmonterades på bilen med nya vajrar och *egentillverkade* slit/glidjärn till stegdelarna.

Lite kurios

När Andreas på lacken slipade ner den dåliga gamla lacken till plåttrent på huvdelarna blev han lite orolig då det plötsligt luktade brand i lokalen.

Det visade sig vara gammal brandrök, konserverad i de djupa färglagren från bilens alla eldsvådor.

Även stegbilens dekaler behövde ersättas efter lackeringen.

Göteborgs stadsvapen, *Lejonskölden*, av äldre utförande, hittades hos Göteborgs spårvägmuseum.

Detta var visserligen i fel storlek men märket kunde lånas och kopieras.

Ett tryckeri/skyltfabrik i Partille kunde här skanna av originalet, förminska och sedan tillverka nytt.

Även dekalerna *MAGIRUS-STEGE* i silver tillverkades här, utefter de foton och mått som var tagna före lackeringen.

Även mycket annan utrustning och brandredskap har letats upp och återmonterats.

Till aluminiumramen runt den trasiga vindrutan hittades den rätta profilen på Hisingen(!) efter mycket letande. Den bit som saknades kunde nu svetsas dit. Den delade vindrutan kommer en glasmästare skära till. En speciell detalj är här vindrutetorkaren på förarsidan, som har två blad, ett blad för utsidan och ett för "insidan". Det händer ju ibland att det regnar in i en öppen bil.

Det var inte heller helt enkelt att kunna åter-registrera denna bil, som ramlat ur rullorna hos Transportstyrelsen.

De krävde bl.a. en "ursprungskontroll" med inköpskvitto från 1938. Något kvitto från inköpet har inte syns till och detta gick inte heller att finna i arkiven.

Att bilen ingick i årsberättelsen från 1939, om att brandkåren köpt en sådan bil, räckte inte heller som bevis.

Många samtal och skriftväxlingar blev det innan Transportstyrelsen ville ge sig och allt var klart.

Efter detta positiva besked är det dags att registreringsbesiktiga och därefter kontrollbesiktiga stegbilen.

Förhoppningsvis kommer allt gå bra! Sen är det bara att tuta och köra.

BIL 29

BIL 29

Fabrikat: **Volvo 1938**
Typ: **LV 192 D**
Effekt: **90 hk**
Stege: **Magirusstege (24 m)**
Reg.nr: **O 16907 / CHF 49Y**